

Acti Concord
torum Acti
de Antiqui
nicis
lana

Nf. 96.

- 1) Calixtus, Geo. 1° evangell. scriptt. concordia. Gosl. 1638.
- 2) Egg, historia Magorum ex Matth. 11. ed. 2. Helmst. 1647.
- 3) Egg, in ep. 17. ap. Pauli ad Titum expos. tit. ed. 3. Helmst. 1649.
- 4) Egg, sandae, et cath. et apost. eccles. egypt primorum et oecumenicorum
concill. symbola et confessiones. Helmst. 1649.
- 5) Egg, scripta facientia ad colloquium a — Vladislas IV Tom
ni — 1644 indictum etc. Helmst. 1645.
- 6) Conring, Herm. de antiq. acad. diff. VI. Helmst. 1651.
- 7) Hornius, Conr. oratio funebr. memoriae Frid. Huld. duc. Brun
svii. — a. 1635 hab. Helmst. 1647.
- 8) Titius, Gerh. oratio de corruptelis, quibz in occidente ead. Li. elti
mis et sequior. praesertim sac. est oppressa. Helmst. 1650.
- 9) Schrader, Christoph. or. ad — legatos — vis civae ordinandaeqz Acad.
missos. Helmst. 1650.
- 10) Scheurl, Hodeu de negotio peracto gratul. Helmst. 1650.
- 11) Egg, Natalis academiae 73 cum parentatione in honorem
C. Hornii. Wolpherb. 1649.
- 12) Gelkhus, Sam. de bello et pace oratio — in Paris — Monasterii
publicatae memoriae — reichaba Godelegiae. — Helmst. 1651.
- 13) Stuckius, Joh. progr. festo nat. J. C. Helmst. 1635.
- 14) Calixtus, Geo. progr. festo nat. J. C. — quo controversia exortitur
num Kg secundum carnem sit filius 3 naturalis l. adopt. et rom. port
Hadr. l. male definitioe convincitur. Helmst. 1643. verke

Leaserritter. 1813.

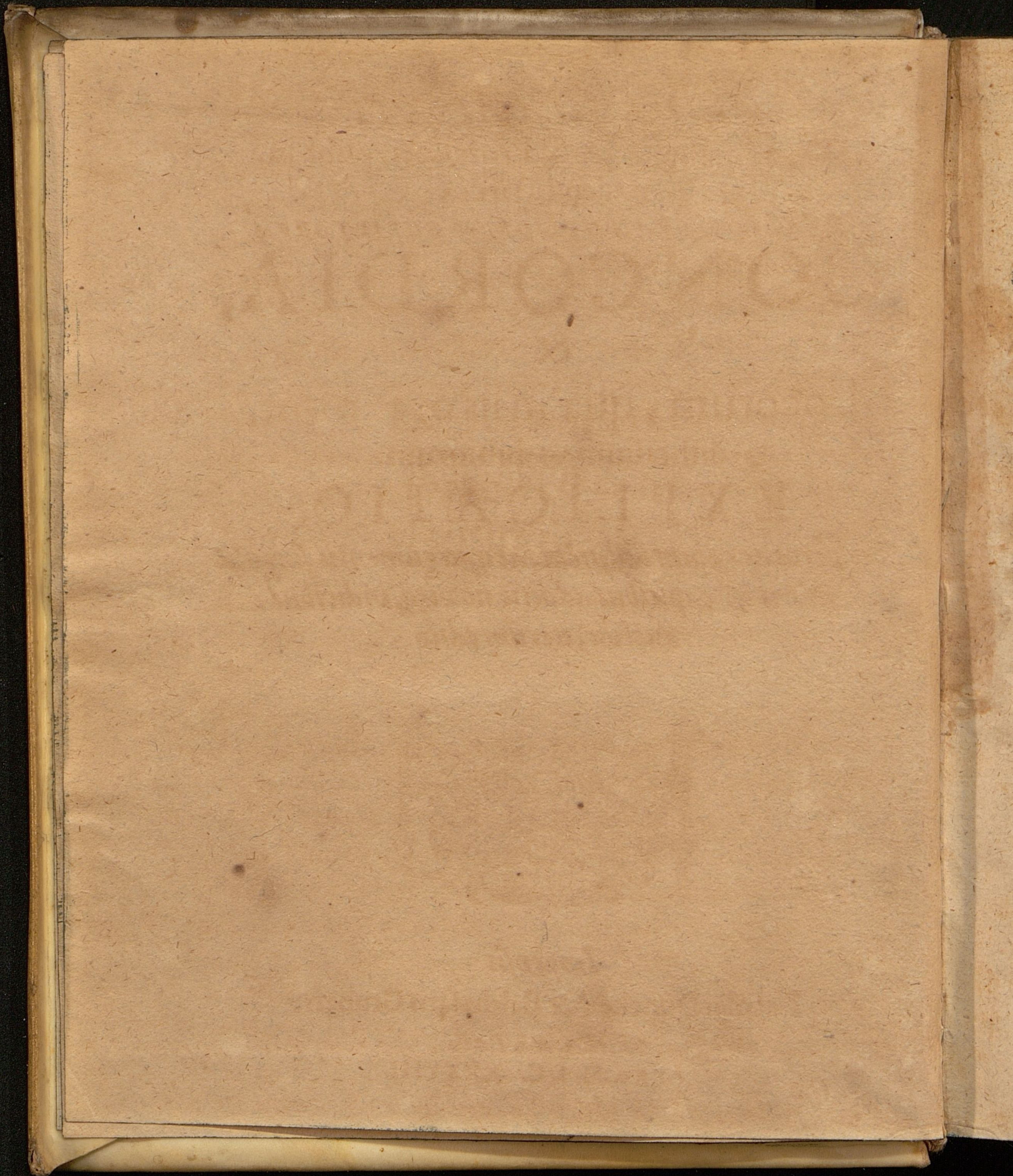
- 15/ Conring, Herm. progr. fest. nat. J. C. Helmst. 1650.
 16/ Quistorp, Joh., progr. in nat. J. C. Rostoch. 1627.
 17/ Homburg, Joh. progr. festo mort. J. C. Helmst. 1651. ^{De resur.} _{post-carnis}
 18/ Egg, progr. fest. pentec. Helmst. 1657. (De spiritus. S.)
 19/ 23. Progr. in funere Fabricii. Helmst. 1657. — Cath. Ernesti
Heierringiae. Helmst. 1639. — Henr. Rosang. Helmst. 1650. —
Dot. Marg. Schwaarz Koppie, Joh. Wineren ux. Helmst. 1650. —
Frd. Vlr. Horneji. Helmst. 1657.

ut
arms

reflex

—
—

ORATIO FVNEBRIS
MEMORIAE

SERENISSIMI ET POTENTISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI,

DN. FRIDERICI
HVLDERICI,
DVCIS BRVNSVICENSIS AC
LVNÆBURGENSIS,

IN ILLVSTRI ACAD. IVLIA
III. EID. SEXTIL.

ANNO MDCCCXXXV.

HABITA

ET NVNC DEMVM EDITA

A
CONRADO HORNEIO
S. THEOL. D. ET PROF.
PVBL.

HELMÆSTADT,

Ex officina HENNINGI MULLERI, Acad. typ.

ANNO MDCCCXLI.

PARENTATIO ANNI c^lo I^oc XXXVI.
Super obitu
SERENISSIMI PRINCIPIS,
DN. FRID-VLDARICI, DVCIS
BRVNSVIC. AC LVNÆB.

Am Musa, Charites, Lubentiaq;
Iam Cantus, Chorea, Ioci, Lepores,
Risus, Delitia, ac Suavitates;
Omnes iam Veneres, Cup:dinesq;
Valete; atque iterum inquo; Valete:

Milliesq; adeo, inquo, valete:

Aeternumq; iterum inquo; valete,

Et nostro properè abstinete coetu.

Nec unquam lepidum pedem referte.

Nam Princeps meus, atque vester ille,

Qui nostra Patria Pater benignus;

Nostrum presidium, decusq; nostrum

Hactenus fuit, (ah, fuit, miselli!)

Desit moriendo noster esse,

Atque ad pallidulas recessit umbras.

Quare vos Veneres, Cupidinesq;

Vos Cantus, Chorea, Ioci, Lepores,

Risus, Delitia, ac Suavitates;

Vos Musa, Charites, Lubentiaq;

Omnes nunc pariter simulq; abite

Ad tristes Erebi nigri recessus.

At vos, Tristitia, gravesq; Luctus;

Vos Questus, Lachryma, asperiq; Planctus,

Lamenta, & Gemitus, & Eiulatus,

Et quodcunque genus viget Dolorum,

Adeste & miseris vices referte;

Nec nostro prius abstinete coetu.

Donec Elysiis brevi viretis

Nobis contigerit, iubente fato,

Tam caro capiti invicem reijungi.

Ioachimus Goetz.

Um sæpè & ipse animum ad
parentandum Serenissimo Principi
nostro, Patriæ Patri, instituerim,
magn.^{ce} Dn. Prorektor, clarissimi
collegæ, ornatissimi juvenes, mul-
ta me impedierunt hætenus, longus præsertim &
acerbus morbus, qui postquam altero abhinc
anno me invasisset, etiamnum ita excruciat, ut
nec officium facere omni ex parte, sicut velim &
impigrè olim suevi, possim, nedum extra ordi-
nem oneris quidquam in me suscipere, quod ali-
as etiam rectèq; valentis humeri ferre recusent.
Accedit incredibilis animi mœror, qui memeti-
psum mihi tantùm non ademit, nec, ut solet, tem-
poris longinquitate minui aut mitigari, sed gli-
scere magis & magis indies videtur: quod enim
magnorum malorum proprium est, ut primo qui-
dem appulsu stuporem inducant, & postea de-
mum eò altiùs in animum penetrent, quò minus
primo impetu sentiebantur; idem in hoc longè
acerbissimo patriæ casu usu venire omnibus ne-
cesse est, qui illius amorem aliquem retinent, &
vitæ humanæ planè imperiti non sunt: nec enim
Principem amisimus, sed benignissimum patrem,
idq; non tranquillo rerum statu, sed in tantis bel-
lorum

lorum fluctibus, nec ea ætate, qua natura ipsa ad
ultimam illam metam properat, sed annis virenti-
bus, non morbo denique, sed miserabili lapsu in-
terceptum. Quibus si id insuper addas, tum quod
tota florentissima familia, quæ tot sæculis has
terras feliciter rexit, simul ejus morte extincta,
tantus hic malorum cumulus est, ut is vix ulla ac-
cessione augeri possit. Excelsarum & vastarum ar-
borum instar esse magnos principes etiam divi-
nis oraculis edocti novimus, quæ dum vigent ac
florent hospitium avibus, receptum bestiis, fru-
ctus hominibus impartuntur. At cum eadem vel
reciduntur, vel ventorum violentia aut terræ
motu dejiciuntur, non tantum illa omnia pere-
unt, sed ipsæ ruinâ suâ cuncta circum circa obte-
runt, & vicinis prædæ fiunt. Quod si præterea ra-
dicitus eas extirpari contingat, ut nec repullu-
lare possint, res cum spe amissa est. Idem pror-
sus nobis accidit, auditores, quod proclive mihi
fit pluribus explicare ac comprobatum dare, si
frænos potiùs dolori laxare, quàm omni ope eum
reprimere malim. Id certum est non nostras so-
lum terras, aut academiam hanc, sed totam eccle-
siam & Romanum imperium tantam obitu Prin-
cipis nostri jacturam fecisse, quantam pauci fortè
existiment: ea enim est harum provinciarum, cū
florent, potentia & robur, ea item Principum no-
stro-

strorum non nobilitas tantum sed in Imperio di-
gnitas ac prerogativa, ut magnum id ad salutem
totius Germaniæ momentum habeat, qui qua-
lesque isti sint, & quibus illæ dominis pareant,
Non vivit autem usquam vel summi Numinis re-
verentior, vel otij & tranquillitatis publ. aman-
tior, vel æquior deniq; ac moderatior Princeps,
quàm ille noster erat, non educatione tantum ad
talia sed natura factus. Quid ergo non sperari de
eo poterat, præsertim sapientissimo & fortissimo
senatu instructo (qua in parte adversis quàm se-
cundis rebus felicior fuit,) cum ad recuperandam
aliquam in Germania rem publ. & quietem, tum
ad recreandam, eâ receptâ, ex tot annorum in-
credibili calamitate & immani oppressione caris-
simam patriam? Nunc non tantum ista omnia

Abstulit una dies & funere mersit acerbo,
sed eadem nobis novorum malorum, Deus omen
avertat! conciliatrix ac pararia facta fuit: vix e-
nim est, ut pacatis rebus sine noxa id expetat,
quum hinc apicem rapax Fortuna cum stridore a-
cuto sustulit, hinc posuisse gaudet, nedum rep. jam
tum turbata hoc facile contingat. Hæc & multo
iis plura quoties in mentem venerunt (non po-
tuerunt autem non sæpè venire) ita totum me
mœror occupavit, ut non calamum tantum ab-
jicere, sed animum etiam à rerum tristissimarum

consideratione sæpè quàm longissimè abducere
coactus sim, ne valetudinem antè afflictã porro
pessum darem. Postremò & plus cæteris omni-
bus ab instituto me deterruit argumenti ipsius
varia & multiplex difficultas: nec enim ea dicen-
di vi me præditum esse sentio, ut quidquam tan-
to Principe dignum in medium afferam, si vere-
gium & Cæsarium ejus genus spectem, si ve animi
quibus illud æquabat, maximas & incredibiles
dotes. Et ut tenui sermonis filo detexere omnia
velis, nihil oratorum more ornare, tot tamen ac
tantæ etiam hac in re occurrunt salebræ, quas de-
clinare prorsus oratio nostra non poterit, ut præ-
stantissimis quoq; dicendi magistris negotium
faceffere queant: nec enim vel mite illud & be-
nificum Principis nostri ingenium, quo omnes
superavit, vel pacificum & ab omni injuria, ut
orco, abhorrens pectus nominaro saltem, quin i-
lico cunctorum animis tum aliæ adversitates,
quibus cum olim conflictati sumus, tum exitialis
hujus belli, quod ultimis annis ortum est, tri-
stissima imago obversetur, quo nos tali Principe
implicari potuisse & nec in alta pace omnia ex
voto fluxisse, id verò non mirum tantùm supra
modum sed incredibile quoq; videtur. Et quan-
quam causæ horum omnium nec abstrusæ adeo
sunt, nec vel mihi vel cuiquam homini docto, inq;
patria

patria ipsa non prorsus hospiti ignota: silentio
tamen eas hic involuere, vel parcè certè attingere,
quàm explicare, & quod ajunt ignè gladio fodere
præstat. Equè acut⁹, & nescio annon periculosior
scopulus statim prospicitur, ubi belli hujus nar-
rationem ingrediaris, sive indigna illa atq; infan-
da memores, quæ ex eo tempore inaudito ha-
ctenus in Germania exemplo in opt. & innocen-
tissimum Principem terræ filii & monstra homi-
num designarunt, sive inconcussum & invictum a-
nimi robur, quo omnes istos non iratæ sed furen-
tis planè fortunæ insultus fortiter tot annis vel
fregit vel elusit; nihil enim horum ita nunc à no-
bis dici potest, ut ijs veritas pariter ac libertas sua
constet, si paullo accuratiùs exponere velis. Erit
tamen, erit aliquando, cum testis illa temporum,
lux veritatis, vita memoriæ, magistra vitæ, nun-
cia vetustatis, hæc etiam, ut alia in lucem profe-
ret, vel certè Dominus ipse faciet, cum venerit,
*qui illustraturus est res tenebris occultatas & consilia
cordium manifestabit.* Videtis, auditores, quid
hactenus in mora fuerit, ne justa hæc citiùs opt.
Principi persoluerem. Nunc cum tergiversari
amplius nec pudor permittat, nec ordo, qui di-
cendi partes ad me devolvit, nec ipse, qui ho-
die recurrit, emortualis dies, pauca de educa-
tione vita & moribus egregij Principis disse-
ram,

ram, non tam ut tantorū, quæ amissimus, bonorū
jacturam muliebriter deplem: frustra enim sim,
cum nullo tempore, nullis lacrimis, nullo cruci-
atu recuperari possint; quàm ut memoriam virtu-
tis & meritorum, quantum in me est, conservem:
dignum enim id nobis est, nec sine piaculo, quo-
ad vixerimus, omitti potest. Non depromam au-
tem ex rhetorum lecythis quidquam, nec verbo-
rum calamistratorum lenocinijs simplicem veri-
tatis orationem corrumpam: nam Pythagoræ af-
sentior, qui cantus vocesq; Musarum suaviores
quam Sirenum esse dicebat, Sirenum voces ap-
pellans contum illud & affectatum dicendi ge-
nus, Musarum autem sermonem, quo nuda veri-
tas sine omni cerussa & fuco conspicienda pro-
ponitur. Quapropter ea afferam, quæ vel nota
omnibus sunt, vel certò nobis comperta, vel et-
iam quæ ipsi coram inspeximus, cum sub initium
hujus belli per totum biennium vix dies præte-
risset, quin apud optimum principem essemus.
Quod dum facio, vos Patres academici, & tu stu-
diosi juvenis, ut me benignè pro humanitate
vestra audiatis majorem in modum rogo. Vbi
initio non est quod expectetis, ut de illustrissima
Principum nostrorum profapia denuo hic dicam
tum quod id antehac disertè & accuratè ex hoc
ipso loco statim à principio factum, tum quod is,
quem

quem ipse mihi designavi, dicendi campus talis
est ut nos immorari his non patiatur. Sanè non
parum interest, maximè in principe, unde natus
sis, nec abs re dictum est, fortes creari forti bus &
bonis, esse in juvenis, esse in equis patrum virtu-
tem, nec imbellem feroces progenerare aquilas
columbam: nec semper tamen id evenit, & cum
fit, aliqua in eo sita sunt, non omnia. *Natura qui-*
dem, ait philosophorum Princeps, ex bonis bonos
gignere vult, sed plerumq̄ non potest. Quod & poë-
ta observavit: Αρχαῖαι δ' ὄρεται, inquit, ἀμφέροντ', ἀλ-
λα σόμλαι χρεαῖς ἀνδρῶν δένθη. Ἐν χερῶν δ' ἔτ' ὦν μέλαινα καρ-
πὸν ἔδωκαν ἀρχαί. Δένδρεά τ' ὅσκα ἔθλει πᾶσις ἐπέων περὶ ὁδοῖς
ἀνθθη. Λῶδες φέρειν, πλῆτῳ ἴσον, ἀλλ' ἐν ἀμείβοντι. καὶ θνατὸν
ἔτῳ δένθη ἀχθ Μοῖρα. *Antiquæ virtutes retro feruntur,*
mutaturq̄ cum ætate earum robur. Sed nec in arvo ni-
gra terræ fructum (semper) ferunt. Nec arbores vo-
lunt omnibus annorum periodis Flores odoros ferre, auro
contra caros, sed alternis vicibus. Eodem modo mortale
robur regit fatum. Et ut natura eximia atque illu-
stris non desit, accedere tamen rationem & con-
firmationem quandam doctrinæ oportet, ut præ-
clarum & singulare quid existat: nam *doctrina*
vim illam promovet insitam, Rectique cultus pectora
roborant: Vtcunq̄ defecere mores, Dedecorant bene
nata culpa. Quare illis nunc missis de indole
& educatione Principis paullo pluribus dice-
mus

B

mus

mus. Erat autem ille non gente tantum ea e-
ditus, quæ tot olim reges, imperatores, Princi-
pes, tam toga quam sago toto terrarum orbe
clarissimos protulit, sed ita insuper natus, ut
statim in puero heroicum i. e. benignum ac be-
neficum prorsus ingenium eluceret: non enim
quod inter magnates ad vexandum & opprimen-
dum, sed fovendum ornandum & recreandum ge-
nus humanum factum est, heroicum dixerò. Eun-
dem sedulo & regiè prorsus ab incunabulis usque
educari serenissimus pater *HENRICVS IVLIVS*
curavit: cum enim ipse sapientia, literis & virtute
inter plærosq; omnes imperij Principes, quoad
viveret, tantum emineret, *Quantum lenta solent in-
ter viburna cupressi*, nec ignorare poterat, quid in
re illa omniũ maxima momenti esset, nec ut tan-
to bono tum filium primogenitum ac hæredem,
tum per eum terras suas impartiretur, studio aut
operæ ulli parcere. Cum autem regum & Princi-
pum filios ad remp. educãdi duplex sit ratio, una
in belli studijs, altera in literis, maluit eum suo ex-
emplo his quàm illis innutrir: præterquam enim
quod id filij ingenio aptissimũ esse intelligeret, i-
ta iudicabat, in isto potius quàm illo salutem reip.
præcipuè verti: etsi enim dubitari nequit, nec sine
armorum præsidio & bellicæ rei peritia eam in tu-
to diu esse posse, ut omninò ex usu sit, si nec prin-
cipes

cipes nec civesea studia prorsus deponant: certum tamen est summam omnium non in ijs sed in sapientia & virtute collocatam esse. Ut enim nunc taceam, quod in bello ipso parum arma profint foris, nisi consiliū sit domi, id constat, rei militaris scientia interdum, artibus pacis semper opus esse: infelix enim est resp. quæ ut contra vicinorum injuriam se tutetur, arma deponere nunquam potest, infelicior adhuc, meo iudicio, quæ perpetuò armata est ideò ut alios opprimat & longè lateq; imperium proroget, quia generis humani malo & exitio nata est. Vnde & Philosophus in Lacedæmoniorum republ. id merito reprehendit, quod omnia ejus instituta bello tantum apta, paci & otio inepta essent. Et sicut fit, ut qui in castris inter tubas & lituos adoleverunt, non bella solum necessaria & justa, sed ferè omnia ament, nec quæ justa aut injusta sint discernere satis possint: (literatorum enim hoc proprium est, non militum,) imò sæpè cum hostem foris non inveniunt, in ipsa viscera reip. arma convertant: ita contrà maxima & internecina bella solâ plærumque prudentia & virtute, aversa, imprudentia autem & temeritate sæpè conflata esse novimus. Si exempla quærimus (etsi historiæ eorum plenæ sunt) nostra cheu! toto orbe nota calamitas non patitur, ut longè ea petantur, Ipsum

B 2

hoc

hoc bellum videamus, auditores, quàm levibus
illud initiis ante annos xvii, cœpit, & ex quàm
paucis scintillulis tantū incendiū paulatim exor-
tum, ut non hoc solum imperium, totius orbis
Christiani caput, miserabiliter eo conflagrarit,
sed universā propemodum Europa nunc ardeat?
At quæ causæ tam ingentis mali? intestina prin-
cipum odia ac dissidia, partim ex nullius momen-
ti litibus, partim suspicione & æmulatione po-
tius quàm aliunde nata, nec à viris prudentibus
moderatis & bonis maturè repressa, sed à temera-
riis malis & novarum rerum cupidis nutrita &
aucta, totam patriam, cum signum non ipsi, sed
paucæ, nec nostræ quidem gentis, sacerrimæ ani-
mæ sustulissent, funditus everterunt. Verùm
quò dilabor? Intelligitis, auditores, cur sapien-
tissimus & nunquam sine laude nobis appellan-
dus princeps HENR. IV L I V S filium in literis
quam armis institui maluerit. Præfecti autem pu-
eritiæ ejus fuerunt Lucas Langemantelius Spar-
ræus, homo nobilis & doctus, & Rudolphus
Diepholdius Verdanus Græcarum postea litte-
rarum in hac acad. doctor. Et Diepholdium qui-
dem virum insigni doctrina virtute atq; integri-
tate fuisse, nemo vestrum, Patres academici, i-
gnorat: talem enim se, dum vixit, omnibus pro-
bavit. Nec aliis moribus Sparræum fuisse acce-
pimus.

pimus. His successerunt & adolescentiam principis rexerunt Adamus Crusius de Borchfelda eques Megapolitanus, & Ioan. Peparinus Diepholdij popularis, uterq; exquisita eruditione & virtute præstans: nam Crusius supra captum sui ordinis literas ab ineunte ætate excoluerat, tanta earum cupiditate incensus, ut etiam vergente ætate, sicut alter Cato, Græcas litteras addiscere non dubitarit. Peparinus autem, cum initia utriusq; litteraturæ in patria sub præclaro illo ludimagistro Detlevo Raschio feliciter imbibisset, post in hac academia ita eam multis annis porro complexus est, ut inter doctissimos ejus alumnos etiam juvenis censeretur, dicendo & scribendo nullo omnium inferior. Eratq; fides ac prudentia ejus jam inde omnibus perspecta, quod antea Iagmannos & Goetzios, interq; hos nob. ^{mum} & perfectæ virtutis virum, Ioachimum Goetzium informarat, eorumq; per Galliam & extera regna comes fuerat. Hi ergo non in aula tantum Principi juventutis præsto fuerunt, sed deinceps etiam cum in vitam hanc academiam à Patre missus esset, & Peparinus quidem etiam *ἐν τῇ ἀποδημίᾳ*: nam Crusius, qui jam consenuerat, cum ante eam discessisset & in patriam remigrasset, paullo post ibi in prædio suo rebus mortalium exemptus est. Cum huc venisset illustrissimus hospes, non u-

num aut alterum tantum, sed tot viros egregie
doctos, quibus acad. nostra abundabat, heroici
ingenij sui excultores adeptus est, in primis sum-
mum hac in re magistrum Ioan. Caselium, lite-
rarum omnium, & earum cum primis, quæ ad e-
loquentiam virtutem ac civilem prudentiam, du-
cunt, unicum in his oris parentem, qui ut alter seu
Chiron seu Phoenix de principum & magnatum
educatione non in Megapoli & hic tantum, sed
passim per Germaniam, tot annis, (*maximè* enim
peculiari Dei beneficio fuit,) qua præsens qua
absens consilio & opera sua tam præclare meri-
tus est, ut nemo ei hac in parte comparari possit.
Caselij tamen optionem hic fuisse rectè dixero
Cornelium Martinum Andverpium, universæ
reliquæ philosophiæ, cum Duncanò Liddelio
Scoto medicorum patre, apud nos conditorem,
Caselio præceptore olim suo, tum collega, nihil
quidquam minorem, nisi quod ille octogenarius,
hic vix quinquagenarius decessit. Ut de horum
iudicio præcipuè omnia in educatione principis
gererentur, non tantum Ser.^{mus} pater mandarar,
qui ab initio quoq; ea in re consilio Caselij usus
erat, quod & olim in sua ipsius educatione D.
IULIUM fecisse norat, sed ita fieri etiam Crusius
& Peparinus cupiebant, & sic omninò consul-
tum erat: habet enim hanc præ cæteris disci-
plinis

plinis omnibus dignitatem ac prærogativam
philosophia & humanior literatura, ut cum nul-
la in universum juventutis sive ad ecclesiam sive
ad remp. informatio ea carere possit, ut rectè ad-
ministraretur & solidi quidquam habeat, in princi-
pum tamen educatione non aliqua tantum sed
propemodum omnia sibi vendicet. Pietatem fanè
i. e. rectam de Deo fidè verumq; ex fidei illius
præscripto Numinis cultum regina scientiarum
Theologia docet: & hic ut omnium omnino stu-
diorum, nullis prorsus exceptis, ita cum primis
regiarum litterarum præcipuus fundus est: quod
si enim hominis ethnici dictum hoc est, urbem si-
bi videri citius sine solo quàm rempub. sine opi-
nionem de Dis aut constitui, aut ubi constituta sit,
fervari posse, quantò minus nos eam rempubl.
rectè geri aut beatam esse posse putabimus, cujus
Princeps veram de Deo doctrinam non norit,
aut si novit, secundum eam rectè ac piè Deum
non colat? Hac ergo scientia maximè omnium
salutari non tinctum leviter tantum, sed imbu-
tum esse eum oportet, nec talia ab aliis tantum sub-
inde accipere sufficit, sed ipsi ex divinis oraculis
quotidie petenda sunt: ita enim Deus ipse præce-
pit. *Non recedet, inquit, liber legis huius ab ore tuo, sed
meditaberis in eo die noctuq;, ut custodias & agas iuxta
omne illud quod scriptum est in eo: tunc enim prosperum
reddes*

reddes iter tuum, tunc prudenter ages. Sed ut his omnibus nihil magis est utile aut necessarium, ita communia Princeps hæc cum civibus omnibus habere debet, ut bonum Christianum eum esse oporteat, Theologum necesse non sit. Similiter nec de eo dubitari potest, etiam legum & institutorum patriæ peritum esse debere: quî enim rempubl. rectè gubernet, si quibus legibus ea regenda sit prorsus non norit? Nec propterea tamen totam jurisprudentiam discet, & jus omne, præsertim privatum, cognoscet. At virtutum præcepta & civilis sapientiæ monita, & rerum ante se in orbe gestarum memoriam, unde sibi suæq; reip. quod imitetur capiat, unde foedum inceptu, foedum exitu, quod vitet, non solum semper in promptu habere, sed ita in juventute perdiscere debet, ut artificibus eo in genere æquari possit: non magis enim dignitate quàm prudentia & virtute Principem subditis antestare decet. Hæc autem omnia philosophia ambitu suo complectitur, ut mirum non sit Platonem (at quantum virum!) tum denique fore beatas resp. putasse, si aut docti aut sapientes homines eas regere coepissent, aut qui regerent omne suum studium in doctrina & sapientia collocassent. Sed hæc hujus loci non sunt: ad Principem nostrum revertamur. Cum autem is extera regna & terras
visere

visere decrevisset, primò in Suevorum academi-
am contendit, & cum ibi aliquandiu substitisset,
in Galliam concessit. Perlustrato florentissimo
regnorum & maximo ejus rege *HENRICO* Navar-
ræo sub abitum salutato, in Angliam trajecit, ubi
splendidè à doctissimo & sapientissimo rege *IA-
COBO* & matertera regina exceptus, cum pluscu-
los dies cum Valliæ Principe, *HENRICO FRIDE-
RICO*, consobrino suo, se oblectasset, & præcipua
ejus quoq; regni loca inspexisset, Isaaco etiam
Casaubono sæculi nostri ornamento Londini
salutato, & Oxoniensibus, præsertim autem fe-
stivissimi poëtæ Ioan. Audeni Musis celebratus,
per Belgium in patriam salvus & incolumis rediit.
Commentarios de toto itinere Peparinus adfe-
ctos habebat: quos etsi relecturum se & editurum
aliquando dictitare familiaribus solebat, postea
tamen difficili & longa ægitudine implicitus id
facere non potuit. Nobis duo nunc tantum com-
memorare de eo adhuc libet. Vnum est. Cum in
Gallica peregrinatione Princeps ad ipsos Pyre-
næos montes propiùs, cominus lustrandorum
desiderio, accessisset & in parvo aliquo vico pro-
montanorum illic locorum ratione cum comi-
tatu suo apud hominem, ut videbatur, litteris
tinctum, divertisset, mentionem injicere inter
mensas Germaniæ provinciarum, interq; eas pa-
C triæ

triæ quoq; placuit, ut expiscaretur ecquid de ea
famæ ad ipsum pervenisset. Respondit hospes,
Ioan. cujusdam Caselij scriptorum aliquid se
cum voluptate olim legisse, eumq; scire ex hac
provincia oriundum, de cætero nihil nosse. Prin-
ceps inexpectato responso perculsus, quodque
academiæ Iuliæ fama sibi in ipsis Hispaniæ confi-
niis & Pyrenæis occurreret miratus, continere se
pro suo in litteras amore non potuit, quin ita se
rem habere confirmaret, & patrem suum illarum
regionum Principem, se heredem esse profiteretur.
Alterum Londini accidit. Cum enim Prin-
ceps hunc, ut diximus, honorem Casaubono, ob
inuitatam & toto orbe notam eruditionem, pro
humanitate sua haberet, eumque inviseret, sicut
& Parisiis Iac. Augustum Thuanum historiæ re-
centis principem salutarat, & similiter primum
de Germania post de ecclesia sermones cæderen-
tur; totus enim tum in sacris studiis Casaubonus
erat, ita ille in laudes Martini Chemnitij nostra-
tis se diffudit, ut eum se omnibus Protestantium
Theologis, ubicunq; floruissent, anteferre testa-
retur, idque ut cum multa salute Paulo ejus fi-
lio, qui Brunsvici tum adhuc degebat, nuncia-
retur rogaret. Neutram narratiunculam præter-
ire hic visum fuit, quarum priorem ex ipsius Pe-
parini ore, posteriorem ex ejusdem litteris acce-
pi,

pi, quas eo tempore ex Anglia ad Caselium de-
derat. Principe ad suos reverso aberat adhuc in
aulla imperatoria Pater, non propriis amplius
sed totius imperij negotiis detentus, uno præfer-
tim, in quo salus ejus tum non leviter periclita-
batur: nam cum inter ipsum *RUDOLPHUM II.*
Cæs. Aug. & Ser.^{mum} fratrem ejus *MATTHIAM*
tunc Hungariæ regem, de Bohemiæ regno diffi-
dia & non leves simultates enatæ essent, jamq; in
nervum erumperent, tantam curam & laborem
una cum Moguntino, Coloniensi & Saxonico
Electore, Maximiliano item ac Ferdinando Prin-
cipibus Austriacis, gliscenti malo in herba suffo-
cando impendit, ut & valetudinem vitamque
ipsam, dum crebrò & maximis itineribus inter
Pragam ac Viennam discurret, pro salute imperij
& Ser.^{mæ} domus Austriacæ prodegisse non imme-
ritò putaretur. Et utinam Deo visum fuisset, tam
præstantem heroa toti Germaniæ pauculos ad-
huc annos servare, non minori utiq; fide & solici-
tudine incendium, quod eodem loco non longe
post exortum est, antè exstinxisset quàm totum
imperium corriperet: facilè enim, & in tempore
subditos regi suo reconciliaffet, qui regem ipsum
cum invidiissimo fratre in concordiam olim re-
degerat. Sed peccata nostra & Germaniæ fatum
obstabant: unde factum, ut nec exemplum tam

præclarum alij eum maturè imitarentur, & cum
tandem communi malo nos quoq; non tam no-
stra, quàm aliorum culpa involveremur, plus filio
aliena invidia ac temeritas noceret, quàm pater-
na illa merita præsidio essent. Cæterū cum præ-
ter opinionem & ardua illa res, quam dixi, Patrem
moraretur, & futura comitia, quibus eum suo
nomine præsidere imperator volebat, etiam ab-
sens filium paulatim rebus gerendis adsvēfacere
cupiebat. Ut itaq; non tantum senatui aulico
præesset, sed & novam ac magnificam hanc Musæ-
rum ædem à se exstructam suo nomine dedicaret,
mandavit, quod eid. Octobr. XII°. hujus sæculi,
vigesimo autem ex quo fundamenta ejus jacta
primum erant, anno factum est. Interim id resta-
bat, in quo omnia jam sita erant, ut Ser.^{mus} Pater
terris suis tandem redditus, quæ per ejus absenti-
am collapsa in rep. erant, instauraret, ac filius e-
gregiè educatus paterno ductu atq; auspiciis cla-
vum navis istius regere & in partem curarum ac
laborum venire inciperet. Sed mors immatura
maximi Principis tam necessariæ & salutari rei
prævertit, nec eum à laudatissimo imperatore cui
carissimus erat, avelli passa est: nam cum ille inc-
unte anno XII. rebus humanis exemptus esset, Prin-
ceps noster anni sequentis æstate decessit. Ita e-
venit, ut filius, tot amplissimarum provinciarum
heres,

heres, non adolescens solum (vix enim xxiii. æ-
tatis annum ingressus erat) remp. capesseret, sed
talem insuper acciperet, qualis tot annis rectore
suo destituta esse poterat. Et hæcenus de educa-
tione Principis diximus, uberiùs quàm ab initio
propofueramus. Nunc de vita & moribus ejusdẽ
paucula adjiciemus: nam vela orationis deinceps
contrahenda, & summa tantum rerum fastigia
persequenda esse videmus. Non poterant autem
illi non aurei prorsus esse, sive præclaram princi-
pis indolem sive accuratam informationem spe-
ctes. Nos præcipuas virtutes eo, quo videbitur,
ordine breviter percurremus, delineasse non ex-
plicasse contenti. Familiam autem ducat beni-
gnitas & clementia, quæ, si qua alia, isto honoris
fastigio cum primis digna est, imò nullum ex o-
mnibus magis quam regem & principem decet:
nam, ut egregiè ait Romanorum sapientissimus,
*pestifera vis est valere ad nocendum. Illius demum ma-
gnitudo stabilis fundataq; est, quem omnes tam supra se
esse quàm pro se sciunt, cuius curam excubare pro salute
singulorum atq; universorum quotidie experiuntur; quo
procedente non tanquam malum aliquod aut noxium ani-
malè cubili prosiliret, diffugiunt, sed tanquam ad cla-
rum ac beneficum sidus certatim advolant, objicere se
pro illo mucronibus insidiantium paratissimi, & sub-
sternere corpora sua, si per stragem illi humanam iter ad*

salutem struendum sit. Nihil tamen frequentius est, quàm ut omnia iis libeant quibus multa licent, nec ad beneficiam concessa imperia esse, sed contumeliam putent. At Princeps noster tantum ab ea re aberat, ut non sui tantum loci homines, *Quot sunt vel fuerunt eruntue*, sed plerosq; mortales omnes, etiam infimæ conditionis, mansuetudine sua longissimè superaret. Parum ei erat, scientem & volentem nemini nocere: etiam odisse, nisi desperatam prorsus malitiam, non poterat. Sed nec, nisi cum vim sibi faceret, objurgare quenquam, aut os alicui lædere, nedum convitium facientem aut maledicentem audires. Quæ quidem supra humanam prope modum sortem sunt. Par clementiæ erat beneficentia ac liberalitas, nisi quod à petacibus tota fere vita obfesso, rectè beneficia collocare, ut cupiebat, integrum optimo Principi rarò fuerit. Et verò cum nemo, ut ille ait, tam certam habeat in beneficijs manum, ut non sæpè fallatur, quid mirum si id Principi & tam benefico contigit? Sed missis aliis, quæ in academiam contulit verbo indicabo. Vbi primo loco pono bibliothecam: cum enim hac, nescio quo errore, tanto temporis intervallo illa caruisset, ipse à Cornelio Martino hac de re interpellatus suam academiam utendam primo concessit, post etiam donavit,

vit. Cumq; ædes anatomicæ temporis
vetustate vitium contraxisse viderentur,
novam & antiqua multo ampliorem do-
mum ei usui paullo ante hoc bellum de-
stinarat, jamq; lignorum huc convecta-
tum tantum erat, quantum ad eam rem
sufficeret. Verùm tristissimis istis tempo-
ribus non opus solùm ipsum impeditum
fuit, sed materia insuper omnis à milite
partim corrupta, partim in alios usus con-
versa. Quin nec medio bello desit acade-
miæ benefacere: cum enim tot annorum
calamitate ita provinciam hanc exhau-
stam esse optimus Princeps cerneret, ut et-
iam pace recuperata academiæ doctoribus
stipendia quæ restarent difficulter exolu-
tum iri statueret, nisi veteri censui novus
accederet, tria cœnobia tum in eum usum,
tum ut eo lautiùs deinceps haberentur,
qui litteras hîc docerent, academiæ dona-
vit. Quanquam autem, si tempestas hæc
paullulum adhuc durarit, vix futurum est,
ut plæriq; qui nunc vivimus fructum ma-
gnificentia istius ipsi sentiamus, etsi nobis
maximè

maximè & primo loco post tot calamita-
tes destinatum: si tamen in publica & po-
steritatis commoda tandem ea cesserit,
pœnitenda nobis quoq; videri non debet.
Certe Princeps immortalem laudem sibi
peperit qui academiam ea accessione lo-
cupletavit, nec minorem ampl.^{mus} ejus Se-
natus, qui tantæ munificentiae pro suo in-
litteras & nos omnes insigni amore, nun-
quam non in his turbis nobis perspecto,
pararius fuit. A beneficentia ad justitiam
& æquitatem rectè transferimus. Commu-
ne est Principum malum, eorum præser-
tim qui aliis potentiores sunt, alieni appe-
tentia & proferendi imperij cupiditas: un-
de primo quidem cùm interminabiles li-
tes, tùm odia & dissidia pullulare, tandem
intestina bella & reip. ruinam consequi ne-
cesse est. Noster, nisi cum ministrorum
culpa id contigit, nihil tale factitabat, usq;
adeò ut integra aliquando provincia ultrò
se abdicaret potius quàm lites, etsi suo
tempore non coeptas, sequeretur. Et qui
alia ei mens esse poterat, in quo nec ava-
ritiae

ritiæ nec ambitionis vola aut vestigium esset?
Iason esurire se dicebat, quum non imperaret,
πρὸς ὅτι μὴ τυραννῶι, ut Aristoteles testatur. *Vnus*
Pelleo iuveni non sufficit orbis, Æstuat infelix angusto
in limite mundi, Vt Gyrae clausus scopulis, parvaq̄
Seripho. Sed & C. Iulium Cæsarem in ore illud
Euripidis semper habuisse accepimus: *Quod si vio-*
landum est ius, imperii gratia Violandum est, aliis re-
bis pietatem colas, *εἰ δὲ γὰρ ἀδικεῖν ἔσῃ, τυραννίδος πέρι καὶ δι-*
σου ἀδικεῖν, τὰ δὲ αὖτὸν ἄσεβον ἔσῃ. At noster tantam ani-
mi modestiam ac æquitatem cæteris virtutibus
suis adjecerat, ut quidquid tale est irretorto oculo
& philosophica prorsus animi constantia des-
piceret: quoties enim his nostris auribus audi-
vimus eum, cum in hoc argumentum incidisset,
disertè contestantem, fumum & inanias meras
esse istum omnem splendorem, & ipsi principa-
tui conditionem cujusvis hominis docti præfe-
rentem? quid enim, inquiebat, ad rem, si vel ca-
put coram me prolixius quàm alio homines nu-
dant, aut quod lautius alijs vel prandeo vel cœ-
no? Exigua profecto felicitas, propter quam tot
curas & sustineas, & de tot millibus mortalium
aliquando in Dei ipsius iudicio rationem reddas.
Augusti Octaviani æmulum dicas, cui, etsi, ut
Seneca ait, *plura Dii quàm ulli præstiterant, non de-*
suit tamen quietem sibi precari, vacationem à rep. petere,
D seu,

seu, ut Suetonius inquit, qui cum omnia videret ex
se uno pendentia, & hominibus gentibusq; fortunam da-
ret, illum tamen diem lætissimus cogitabat, quo magnitu-
dinem suam exueret. Raras & inusitatas Principis
virtutes recensuimus: sed plures restant. Tempe-
rantiam videamus: certè ab omni libidine & im-
pudicitia ita abhorrebat, ut nec aures mentio-
nem talium ferrent. Vnde nõ tantùm adolescen-
tia ejus, sed & virilis ætas sine omni etiam suspi-
cione hinc fuit. Sed & sobrietatem tum in adole-
scentia, tum ultimis annis ita coluit, ut nemo
Principum magis, quamvis in juventute & flo-
rentibus rebus potatorum greges, quibus septus
ferè tum erat, transversum olim rapuissent. Cæ-
terũ fortitudo & animi tolerantia in adversis in-
credibilis prorsus, ut clementia & moderatio, e-
rat: quanquam enim tanta mala toto decennio
adierit, quanta vix Principum post hominum
memoriam ullus, conqueri tamen fortunam in-
terdum audiisses, lamentari muliebriter nun-
quam. Nec dubium est, nisi stupendo prorsus ani-
mi robore fuisset, tamdiu eum in tantis calami-
tatibus supervivere non potuisse. Litteras, quas
à Pueritia coluerat, ita postea semper amavit, ut
nihil jucundius quàm de eis fermocinantes, &
cum res ferebat, disceptantes audiret, imò etiam
libentissimè ipse disceptantibus se immisceret.

Pietatem

Pietatem in ultimum locum rejecimus, (etsi caput & princeps virtutum omnium est,) ideo quod ea, si cæteris & morum virtutibus stipata non sit, fucata non vera esse soleat. Tanta autem in verbis pariter & factis Principis elucebat, ut voluptatem ex ea caperent omnes boni, qui prioris admissionis essent: nulla enim de re libentius differebat, quàm hâc ipsa, nunquam de Deo nisi reverenter loquebatur, nec verbulo unquam nomen ejus temerantem audires. In precibus, præsertim cum calamitatibus istis urgeretur, tam assiduus erat, ut horas horis sæpè continuaret & lacrimas, quas miscebat, etiam pueri exaudirent. Quanta autem cupiditate juvandæ ecclesiæ fuerit, id testatur quod nihil academiæ unquam negarit. Vnum hîc sicco pede præterire non possum, Cum nullos sermones avidius, ut dixi, hauriret, quàm qui de studiis & præsertim ecclesiasticis fierent, & equidem, quem propterea secum, quamdiu ferè Brunsvici exulabam, esse, præsertim in cœna, cum laboribus diurnis defunctus esset, volebat, de iis & universa litteratura nunquam non differerem, statim ab initio Principi ostendi, quàm pauca apud nostros homines adminicula optimis studiis in promptu essent: olim quidem tum canonicorum collegia tum ex parte etiam cœnobia tot redditibus ditata, ei rei con-

-iler

D 2

secrata

secrata fuisse, sed nunc nihil vel parum præsidij
ecclesiæ ac litteris in ijs omnibus esse; quin bona
illa plerq; in alios usus conuerti; id non tantum
cum maximo detrimento ecclesiæ factum haec-
nus apud omnes qui repurgatæ religioni addicti
sint, sed sine dubio non postremam causam tan-
tarum calamitatum esse, in quas incidissemus.
Hoc cum Princeps non sæpè & libenter audiret
tantum, sed ipse probaret, nec cum inter paucos
tantum ea de re verba fierent, sed in magna sæpe
nobilissimorum & amplissimorum virorum coro-
na, tandem mihi dixit, se pace recepta non passu-
rum, ut teruncius illorum bonorum amplius in
alios usus, quàm ecclesiæ, litterarum & pauperum
converteretur, eo tantum sibi reservato, ut rectè
administrari curaret. Addidit iusjurandum: Hoc
faciam, inquiebat, ita propitius mihi in extremo
illo die sit qui vivos & mortuos iudicabit. Nec
semel aut una vice, sed iteratò & pluribus id fe-
cit, quod reticere hinc non debui. Fecisset etiam
non dubito, si superfuisset: certè initium ejus rei
vidimus, cum coenobia illa, quæ diximus, aca-
demix donauit. Tam benignum ergo, tam mo-
deratum, tam justum & æquum, tam castum, tam
litterarum amantem, tantæ denique fortitudinis
& pietatis Principem Deus nobis dederat: quo
donum nullum majus post veram & catholicam
reli-

religionem esse potest: quid enim præstabilius est aut
pulcrius munus Deorum aut etiam gentilis ille, quam
castus & sanctus & Dis similimus Princeps? Hunc
anno superiori hoc die ad se recepit. Sed nec per-
texere hæc nunc possum, multis & præsertim no-
va hac oppidi nostri ruina impeditus. Quare
nunc finio, & longè optimo ac pijsimo Princi-
pum æternam felicitatem precor. Et habet eam
certo certius, cum & ipse inter eos sit, qui vene-
runt ex afflictione magna & lavarunt stolas suas ac deal-
barunt in sanguine agni. Ideo stat ante thronum Dei &
colit eum die ac nocte in templo eius, & qui insidet thro-
no proteget eum umbraculo. Non esuriet amplius, neq;
sitiet amplius, nec in eum cadet sol, neq; ullus æstus, quo-
niam Agnus, qui in medio throni est, pascet eum & de-
ducat eum ad vivos fontes aquarum & abstersurus est
Deus omnem lacrimam ab oculis eius. Eodem & nos
citò deducat propter Filium suum Dominum
nostrum *IESVM CHRISTVM*, cui cum Patre & S.
Spiritu sit honor & gloria in sæcula.

D 3

IN

IN EIVSDEM LONGE OPTIMI ET
 DESIDERATISSIMI PRIN-
 CIPIS
 PRÆMATVRVM
 OBITVRVM
 ΘΡΗΝΟΣ.

ἄνα Γελφιαδῶν κῦδος, πολὺ φέρεται πάντων
 τῶν βασιλέων, ὅσοι ναίεισιν ἀπέριστα γαῖαν,
 ὡς τάχα ἠὲ κόμῃ ἐλίπες φάος ἡλίοιο,
 ὠκύμορος τ' ἀπέβης ἐπὶ αὐτῷ γήραος ἔδω.
 Οὐνεκα νῦν κλαίει πᾶσα Βρυωνίας αἴα
 πρὸς Λαίην, ἄκρηντε, καὶ ἰχθυόεντα Βίσσρηγιν,
 Πολλὰ ἢ νωλεμέως ὀλοφύρε' ἑλμιον ἄλλος.

Ἡ Μερζῶν ναός, πολυδαίδαλος ἐσήρικ'.

Δεινὰ μὲν ἔτλημεν, ὅσ' ἔτις δεῖθ' ἠέσταιτο,

Ἐξ ἔσθ' πολέμῳ ἐμφυλίῳ ὀκρυόεντι

Κύρσαμιν, ἐνδεκάτοιο φρεῖπλομύς λυκάβαντος.

Ἄλλ' ἔδεν πάντων ποτὲ ρίζιον ἄλλο τέτυκ',

Ἡ ὅτε μοῖρα κραταιὴ ἔπεφνε σὲ ὄρχαμε λαῶν,

ΠΡΟΦΕΔΕΡΙΚΕ· σὺ γὰρ μὲν τὸ θεόσδοτον ἄλκαρ

Δυσμορίας ἐλέλειψο, σάνις ὡς οἴνοπι πόντω

Νηχομένους σώζει μία, ἢ δ' ἀπὸ πότμον ἀλάλκει.

Ὡ φρέσδα φρένες, ὦ φρέσδη κ' ἀνεμώλιος ἐλπίς,

Οὐκ ἐλπίς, μᾶλλον καὶ σκιά, ἢ κἄφ' ὄνειρος!

Φῶ τῆς ἀμωλακίης, ἢ τόσον ἐχώσατο θυμῷ

Υψιμέδων βασιλεὺς, ὡς ἄλγεα μυρία δῆναι!

Ἀλλὰ τῷ μὲν προτετίχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμμοι φῶ.

Οὐ κρῖνειν γὰρ ἔσικε θεῖα ἔργα βροτοῖσιν,

Οὐδ' ὀπιμέμφεται· τὸ γὰρ κράτος ὅτι μέγιστον,

Τῆς τε βάρους σφίσης ἔδ' ἔρανίδησιν ἐφικτὸν.

Τὴν δ' ἀθανοφροσύνην, καὶ τὸ κλέος ἔρανόμηκες

Τελ.

INTERPRETATIO LATINA.

Rinceps Guelphorum decus, longè opti-
me omnium

Regum, quotquot terram immensam in-
colunt,

Quam citò pulchricomum solis lumen re-
liquisti,

Immatura morte discedens, in ipso senectutis limine,

Vnde nunc plorat tota Brunonia tellus

Ad Lænum & Ocrum & piscosum Visurgin,

Multum etiam continuè lamentatur Elmenum nemus,

Vbi Musarum templum egregium exstructum est.

Equidem mala perpessi sumus innumera,

Ex quo bello civili & atroci

Incidimus, undecimo vertente anno:

At nihil omnium acerbius accidit,

Quàm cum te Parca interemit, Princeps

FRID-HVLDERICE: solus enim divinitus datum præ-
fidium

Miseriæ restabas, sicut in mari tabula

Vna servat natantes & exitium arcet.

O vanas mentes, ô vanam & ventosam spem!

Imò non spem, sed umbram potius aut leve insomnium.

Hei mihi propter peccata, quibus adeo iratus est

Supremus rex, ut infinita mala nobis immitteret.

Sed hæc præteriisse sinamus, quamvis dolentes:

Nec enim arbitrari divinos actus homines decet,

Nec reprehendere: ipsius enim potentia maxima est,

Et sapientiæ abyssus nec cælitibus penetrabilis.

Benignitatem autem & gloriam cœlo æquandam

Deside-

Τριλλίς βασιλέως, ἔ παυσόμεθ' ὑμνεῖοντες
Ἡμῶν δερκόμεθ' ἐνθάδ' ὄπι χθονὶ πρυλοβοτείρη·
οὐ γὰρ ἐφουβείζεσκε τιν' αὐτὸς ἀγήνορι θυμῶ,
οὐδ' ἦν δημοβόρῳ γ' ἢ ἢ νηλεὲς ἦτορ ἔχεσκεν,
ἀλλ' ἐσθλὸς καὶ ἠπιόφρων, καὶ πᾶσιν ἐνηὲς,
ὡς κε πατὴρ τέκνοις φίλ' ἐφράσατο δέχομένοισι,
τῆς Ὀεργεσίης ἡμᾶρ καὶ νύκτα μεμηλωῖς,
πολλάκις ὦ ἔρξας καὶ τὲς κακὰ μητιόωντας,
οἷα βρέχει θεὸς αὐτὸς ὁμῶς ἀγαθοῖς τε κακοῖς τε,
καὶ σέλας ἡελίοιο ἰάλλει πᾶσαν ἐπὶ αἴαν.

Τίς τῆς εὐσεβίης τὸ ἀκήρατον εἶποι ἀνακτῶ,
Ἡ νόον ἐχθαίροντα δόλως, αἶδαο πύλας ὡς;
τίς χθαμαλοφροσύνην φαίη, ἢ πολλὸν εὖικα
πάντας τῶν λαῶν ἠγήτορας ἠδὲ μέδοντας;
τίς τὸν γηναῖον μάλα καὶ κρητέροφρονα θυμὸν
καὶ πᾶσαις ἀδάμαστον οἰζύσιν ἐκκορυφώσαι;
οὐκ ἄρα ἡμείων τὰδ' αἶδειν, ὡς ἐπέοικεν,
οὐτε γὰρ ὦ πολλῶν ἔσση ἡμῖν κρηταίη ἐέλδωρ,
Ἡδὲ τ' ἀγαλέη, καὶ γυβοβόρι μελεδῶνες
τὸν βίοτον τείρχει διαμπερές, ἄλλυδις ἄλλοι,
οὐδ' ἐπὶ τῶν ἀνιῶν τε κακῶν ἄμπαυμα τέτυκτο,
τμῶν δ', ὦ Μῆσα, μεγάλῃ Διὸς ἀγλαὰ τέκνα,
αἰ βήσας ελμοιο καὶ ἄλσα καλὰ νέμεσθε,
τῆτο γέρας· καὶ γὰρ πρὶ κῆρ ἐφίλαθ' ὁ ἦρωσ
τμᾶς ἐκ παιδός γε, καὶ ὄδρων ἔποτ' ἔληξεν.

Τμῖν μὲν πολλοῖς δαπανήμασιν ἐνθάδε ναῆς
πάπῳ ἀγκλειτὸς τὰ πρῶτ' ἔστησε, νέον φῶς
εὐσεβίῃ πιτυτοῖς τε λόγοις καὶ πατερίδ' ἐγείρων.
οὐδὲ Πατῆρ, δέχων Γερμανῶν φαίδιμῳ ἀσῆρ,
τῆ πάπῳσ ὑπόλιζε, τὰ οἱ λειφθέντα τελέσας,
λιπύ τ' ἰέλειον τεκλήνας, θεσπέσιον δῶ,
οἷ ἂν παυρ' ἐρίσει αἶα πᾶσαν τῶτονιδῶν γῆν·

ἀλλ'

Desideratiss. Principis nunquam cessabimus canere
Donec in his terris vixerimus: (nimo,
Non enim ipse injuria quemquam afficiebat superbo a-
Nec rempub. atterebat, aut cor immisericors habebat,
Sed bonus & mitis, & erga omnes benignus,
Tanquam pater liberis, ita bene cupiebat subditis,
Beneficiæ die nocteq; memor,
Sæpe benefaciens etiam iis qui male ei vellent,
Sicut Deus ipse pluit bonis pariter ac malis
Et iubar solis emittit in terram universam.

Quis sinceram pietatem Principis dicat,
Aut animum dolos, ut portas orci, perosum?
Quis modestiam narret, qua longè superabat
Omnes populorum principes & reges?
Quis generosum prorsus & fortem animum
Cunctisq; ærumnis insuperabilem memoret?
Non nostræ profectò opis est, hæc, ut par est, canere:
Nec enim Apollo tantis votis annuit,
Difficilisq; morbus & curæ corpus conficientes
Vitam atterunt continuè, aliæ ex aliis,
Nec amplius dolorum & malorum relaxatio exstat.
Vestrum autem ô Musæ magni Iovis pulcræ filiæ,
Quæ saltus Elmi nemoraq; amœna habitatis,
Munus hoc est: nam ex animo vos diligebat heros
A puero usq;, & benefacere nunquam desinebat.

Vobis quidem magno sumtu hic templa
Avus eius inclitus primum statuit, novum lumen
Pietati & bonis litteris in patria excitans;
Et Pater, Principum Germanorum fulgida stella,
Auo nihil inferior quæ ipse reliquerat perfecit,
Arduum Iulæum fabricatus, divinam domum,
Cum qua pauca contendendi possunt in tota Germania;
E Verum-

ΑΛΛ' ὑμῖν προσόδους πολλὸν ΦΡΕΔΕΡΙΚΟΣ ἄξει,
 καὶ πρῶτον σφέτερον τέλμαθ' ἀέλτοισι πύκασεν.
 Ἰμῖν ἔν μελέτω τάδε πάντ', ὧ ἐννεὰ κῆρα,
 οὐδ' ἔπιτροχάδην ἐπέμψ' ἐμ' ἐπέιγξ' ἀνάγκη.
 οὐτε γὰρ ὑμέτερον γένεθ' ἐς' ἀχάριστον ὀπίσσω,
 οὐδ' ἔπιλαθάνεθ' ὧν ἔ' πάθ' αἰεκεῖ θυμῷ
 κλείετε μισαγέτας αἰεθαλέεσσιν αἰοιδῆς,
 Πάπων, καὶ ὑὸν μέγαν, ὑωνόντε κράτιστον,
 μηνῆμηντ' εἰς αἰῶνα φίλων ῥιζώσατ' ἀνάκτων.
 Ἡμῖν νυῦ τοῖόνδ' ἔπιγραμμ' ἔπιτύμβιον ἄρκει
 ἐνθ' ἔδει ΦΡΕΔΕΡΙΚΟΣ ὁ γέλφιθ', ἔχθ' ἀνάκτων,
 τῆς ἀγαθοφροσύνης τύπθ', ἠδ' ἰνδαλμα προπάσης
 εὐσεβίης ἀρετῆς, γάνθ' τῆς πατρὶδ' αἴας.

Verumtamen proventus vobis multum auxit FRID-
HVLDERICVS,

Et primus delubrum vestrum libris referfit.

Vobis igitur ea omnia, ò novem puellæ, curæ sint,

Quæ ut nos cursim memoremus necessitas imperat:

Nec enim genus vestrum ingratum unquam est,

Aut obliviscitur benefactorum improbo animo.

Celebrate doctores vestros perpetuis laudibus,

Avum, & magnum filium, optimumq; nepotem

Et memoriam carissimorum Principum in ævum conser-
vate.

Nobis nunc eiusmodi inscriptio sepulcri sufficit:

Hic dormit FRID. HVLDERICVS, Gvelfius, gloria

Principum,

Clementiæ exemplar, simulacrum omnis

Pietatis & virtutis, delictum patriæ.

III. eid. Sext. anni

clb l b c XXXV l. f.

CONRADVS HORNEIVS D.

Fe 765

ULB Halle
002 413 515 3

A standard 1D barcode is located on the library label, positioned below the identification number.

TA-OL

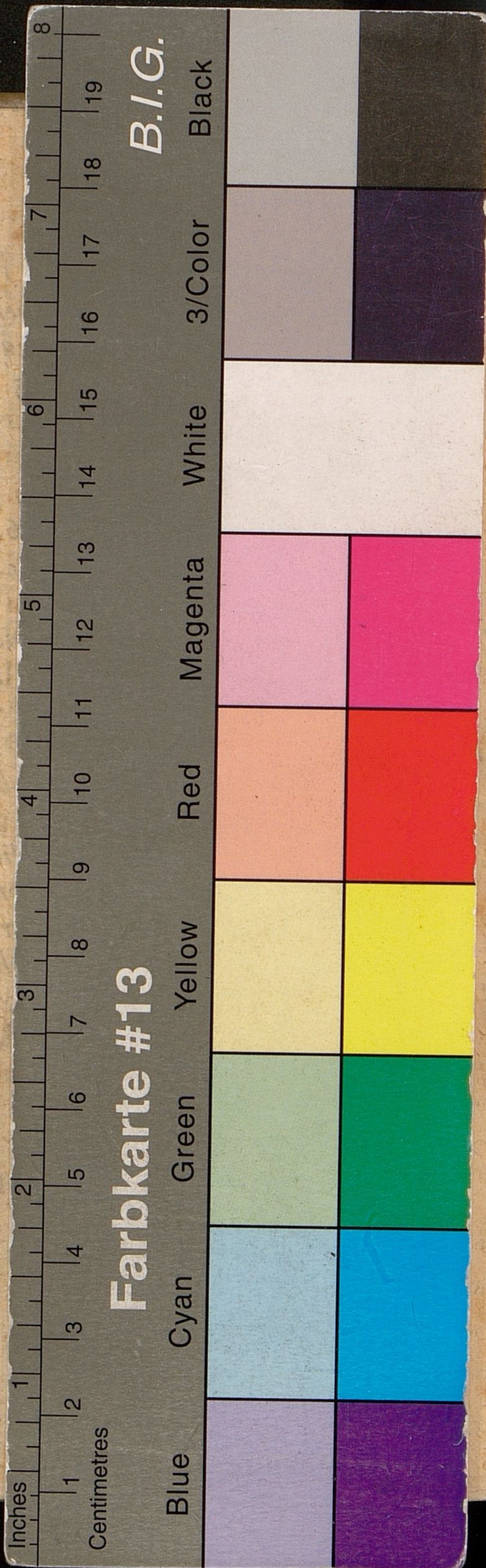
VD 77

42

Georgii
Sua Em
Sua Em
latib
Kalen

ORATIO FVNEBRIS
MEMORIAE
SERENISSIMI ET POTENTISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI,
DN. FRIDERICI
HVLDERICI,
DVCIS BRVNSVICENSIS AC
LVNÆBURGENSIS,
IN ILLVSTRI ACAD. IVLIA
III. EID. SEXTIL.
ANNO clō lōc XXXV.
HABITA
ET NVNC DEMVM EDITA
A
CONRADO HORNEIO
S. THEOL. D. ET PROF.
PVBL.

HELMÆSTADI,
Ex officina HENNINGI MULLERI, Acad. typ.
ANNO clō lōc XLI.

10
929

